

Tác động của cạnh tranh và chấp nhận rủi ro đến hiệu quả hoạt động tại các ngân hàng thương mại Việt Nam

Trần Ngọc Thơ
Nguyễn Hữu Tuấn
Nguyễn Trí Minh

Tóm tắt: Nghiên cứu này phân tích ảnh hưởng của môi trường cạnh tranh và việc chấp nhận rủi ro (CNRR) đến hiệu quả hoạt động của các ngân hàng ở Việt Nam. Nhóm tác giả sử dụng dữ liệu báo cáo tài chính (BCTC) của 31 ngân hàng thương mại (NHTM) trong giai đoạn 2006–2017 và ước lượng mô hình bằng GMM hệ thống. Kết quả nghiên cứu cho thấy có mối quan hệ ngược chiều giữa tính tập trung trong hệ thống ngân hàng với hiệu quả hoạt động. Điều này có nghĩa là môi trường cạnh tranh càng thấp thì hiệu quả hoạt động càng kém. Trong khi đó, CNRR trong hoạt động cho vay càng lớn thì hiệu quả hoạt động càng cao. Hơn nữa, mối quan hệ này không thay đổi trong môi trường cạnh tranh thấp.

Từ khóa: Cạnh tranh, chấp nhận rủi ro, khả năng sinh lợi, ngân hàng thương mại.

Mã phân loại JEL: C33, G21.

Tài liệu tham khảo:

- Arellano, M. & Bover, O. (1995). Another look at the instrumental variable estimation of error-components models. *Journal of econometrics*, 68(1), 29-51.
- Athanasoglou, P. P., Brissimis, S. N. & Delis, M. D. (2008). Bank-specific, industry-specific and macroeconomic determinants of bank profitability. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 18(2), 121-136.
- Berger, A. & DeYoung, R. (1997). Problem loans and cost efficiency in commercial banks. *Journal of Banking & Finance* 21, 849- 870
- Berger, A. N. & Hannan, T. H. (1989). The Price-Concentration Relationship in Banking. *The Review of Economics and Statistics*, 71(2), 291-299.
- Berger, A. N., Bonime, S. D., Covitz, D. M. & Hancock D. (2000). Why are bank profits so persistent? The roles of product market competition, informational opacity, and regional/macroeconomic shocks. *Journal of Banking & Finance* 24, 1203-1235
- Bertay, A. C., Demirgür-Kunt, A. & Huizinga, H. (2013). Do we need big banks? Evidence on performance, strategy and market discipline. *Journal of Financial Intermediation*, 22(4), 532-558.
- Blundell, R. & Bond, S. (1998). Initial conditions and moment restrictions in dynamic panel data models. *Journal of econometrics*, 87(1), 115-143.
- Boyd, J. H. & De Nicoló, G. (2006). The Theory of Bank Risk Taking and Competition Revisited. *The Journal of Finance*, 60(3), 1329-1343
- Brozen, Y. (1982). *Concentration, Merger and Public Policy*.
- Chen, S.-H. & Liao, C.-C. (2011). Are foreign banks more profitable than domestic banks? Home- and host-country effects of banking market structure, governance, and supervision. *Journal of Banking & Finance*, 35(4), 819-839.
- Chính phủ (2012). *Quyết định số 254/QĐ-TTg* ngày phê duyệt đề án “Cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng giai đoạn 2011-2015, ngày 01/3/2012.
- Chính phủ (2015). *Nghị định số 116/2005/NĐ-CP* quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Cạnh tranh, ngày 15/9/2005.
- Claessens, S. & Laeven, L. (2004). What Drives Bank Competition? Some International Evidence, *Journal of Money, Credit and Banking* 36, 563-583.
- de Moraes, C. O., Montes, G. C. & Antunes, J. A. P. (2016). How does capital regulation react to monetary policy? New evidence on the risk-taking channel. *Economic Modelling*, 56, 177-186.
- Delis, M. D. & Kouretas, G. P. (2011). Interest rates and bank risk-taking. *Journal of Banking & Finance*, 35(4), 840-855.

- Demsetz, H. (1973). Industry Structure, Market Rivalry, and Public Policy. *The Journal of Law and Economics*, 16(1), 1-9. doi:10.1086/466752
- Fu, X., Lin, Y. & Molyneux, P. (2014). Bank competition and financial stability in Asia Pacific. *Journal of Banking & Finance* 38, 64- 77
- Gilbert, R. A. (1984). Bank Market Structure and Competition: A Survey. *Journal of Money, Credit and Banking*, 16(4), 617-645. doi:10.2307/1992096.
- Goddard, J., Molyneux, P., Wilson, J. O. S. & Tavakoli, M. (2007). European banking: An overview. *Journal of Banking & Finance* 31, 1911- 1935.
- Heggestad, A. A., & Mingo, J. J. (1977). The Competitive Condition of U. S. Banking Markets and the Impact of Structural Reform. *Journal of Finance*, 32(3), 649-661.
- Hughes, J. P. & Mester, L. J. (2013). Who said large banks don't experience scale economies? Evidence from a risk-return-driven cost function. *Journal of Financial Intermediation*, 22(4), 559- 585.
- Hughes, J. P., Mester, L. J. & Moon, C.-G. (2001). Are scale economies in banking elusive or illusive?: Evidence obtained by incorporating capital structure and risk-taking into models of bank production. *Journal of Banking & Finance*, 25(12), 2169-2208.
- Kim, H., Park, K. & Song, S. (2015). Banking Market Size Structure and Financial Stability: Evidence from Eight Asian Countries. *Emerging Markets Finance and Trade*, 52, 975-990
- Koetter, M. (2008). The stability of bank efficiency rankings when risk preferences and objectives are different. *European Journal of Finance*, 14(2), 115-135.
- Lensink, R., Meesters, A. & Naaborg, I. (2008). Bank efficiency and foreign ownership: Do good institutions matter? *Journal of Banking & Finance*, 32(5), 834-844.
- Lloyd-Williams, D. M., Molyneux, P. & Thornton, J. (1994). Market structure and performance in Spanish banking. *Journal of Banking & Finance*, 18(3), 433-443.
- Manlagñit, M. C. V. (2011). The economic effects of foreign bank presence: Evidence from the Philippines. *Journal of International Money and Finance* 30, 1180-1194.
- Marcus, A.J., 1984. Deregulation and bank financial policy. *Journal of Banking and Finance*, 8, 557- 565
- Molyneux, P. & Thornton, P. (1992). Determinants of European bank profitability: A note. *Journal of Banking & Finance* 16, 1173-1178.
- Montes, G. C. & Peixoto, G. B. T. (2014). Risk-taking channel, bank lending channel and the “paradox of credibility”: Evidence from Brazil. *Economic Modelling*, 39, 82-94.
- Neumark, D. & Sharpe, S. (1992). Market structure and the nature of price rigidity. *Quarterly Journal of Economics*, 107, 657- 680.
- Nguyễn Thị Diễm Hiền & Nguyễn Thị Hai Hằng (2017). Ngân hàng thương mại nhà nước và việc thực hiện Đề án cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng giai đoạn 2011- 2015. *Tạp chí Phát triển Khoa học & Công nghệ*, 20(Q1), 27-41.
- Pagano, M. (1993). Financial markets and growth: An overview. *European Economic Review*, 37(2-3), 613-622.
- Rose, P. S. & Fraser, D. R. (1976). The Relationships Between Stability and Change in Market Structure: An Analysis of Bank Prices. *The Journal of Industrial Economics*, 24(4), 251-266.
- Samad, A. (2008). Market structure, conduct and performance: Evidence from the Bangladesh banking industry. *Journal of Asian Economics*, 19(2), 181-193.
- Seelanatha, L. (2010). Market structure, efficiency and performance of banking industry in Sri Lanka. *Banks Bank Systems*, 5(1), 20-31.
- Tabak, B. M., Fazio, D. M. & Cajueiro, D. O. (2013). Systemically important banks and financial stability: The case of Latin America. *Journal of Banking & Finance*, 37(10), 3855-3866.
- Tabak, B. M., Noronha, A. C. & Cajueiro, D. (2011). Bank capital buffers, lending growth and economic cycle: empirical evidence for Brazil. In 2nd BIS CCA Conference on “*Monetary policy, financial stability and the business cycle*”.
- Tan, Y. (2016). The impacts of risk and competition on bank profitability in China. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 40, 85-110.

